

Bu insanlar despotizmi vareden ikinci bileşeni oluştururlar. Birincisi Führer'dir. Özgür İstenç özgürlüğün evrensel olduğunu da bilir.

Sigmund Freud Bir Yanılsamanın Geleceği

Çeviren: Aziz Yardımlı

Bir Yanılsamanın Geleceği 1927'de, *Uygarlık ve Hoşnutsuzlukları* 1930'da çıktı. Hitler 1933'te Führer oldu. Ve Freud Nazi rejiminin daha sonra yol açtığı trajediye tanık olmadan 1939'da İngiltere'de öldü.

Freud'un görgül sayılıtsı insan varoluşunun Eros ile başdaşmadığı, ama Erosun karşıtının, Nefret ya da Yokedicilik dürtülerinin çok ciddi gözdağı altında bulunduğu endişesidir. Bu belki de bilinçsiz ögenin Freud'un kendi kuramındaki işleyişine bir ipucu yakalamamızı sağlar. Freud sık sık insanı İstenç ve Duyunç gibi ussal terimlerde olmaktan çok id, libido, bilinçaltı, üst-ben gibi terimlerde tanımlar, ve bu usdışı etmenlerin güdümünde insan özel karakterinden, *özgürlükten* soyutlanır. Freud'un bu eğilimlerinde çağının insanı istençsiz, düşüncesiz ve duygusuz bir nesneye indirgeyen materyalist, pozitivist ve nihilist

tininin yarattığı etkiler ile tutarsız hiçbirşey yoktur.

Bu entellektüel terörlere Nazi terörü de eklenince, açıktır ki Freud'un özellikle yaşamının son on yılı içinde yaşadığı, onu korkutan, aslında insanlığın evrensel yazgısı açısından korkutan gözdağı salt bir yanılsama, bir kuruntu olmaktan çıkar: Ama Freud'un bu dürtüye bağımsız bir varoluş yüklemesi edimsel gözdağının kendisinden çok daha rahatsız edicidir, çünkü çok-şekilli modern saldırganlık olarak süper-egonun kendisi özgürlük güçlerinin karşısında yenilebilme olanağı altında dururken, buna karşı insan doğasının özel olarak Yokedicilik eğilim ile yüklü olduğu sayılıtsı eğer doğruysa bir *a priori*dir, ve değiştirilmesi istemi insanın kendisinin yeniden yaratılmasından daha azı ile gerçekleşebilir görünmez. Eğer bağımsız bir Nefret ilkesinin insanlığın yazgısını belirlemede herşeyden önemli bir etmen olarak kabul edilmesinin mantıksal değil ama görgül bir çıkarsama sorunu, bir yaşantı, bir deneyim sorunu olduğunu kabul edersek, Freud'un 1930'lardan önce ve sonra gözlemekte olduğu olaylar böyle bir Ölüm İçgüdüğü vargısı için ona kendi bilinçaltını aklamak ve ussallaştırmak için yeterince inandırıcı görünmüş olmalıdır.

Üst-ben insanın özgürlüğü yalnızca yaşamasını değil, anlamasını da olanaksızlaştırır.

ISSN 2146-3484; 96 sayfa; 170 x 100 mm; • 4 TL